

SAMMENSTILLING OG VURDERING AV HØRINGSUTTALELSER – FORSLAG OM ENDRING I FORSKRIFT OM VITAMINTILSETNING MV. TIL NÆRINGSMIDLER

Høringen gjelder forslag om endring i vedlegg 1 og vedlegg 3 i forskrift 26. februar 2010 nr. 247 om tilsetning av vitaminer, mineraler og visse andre stoffer til næringsmidler (forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler). Vedleggene 1 og 3 inneholder de såkalte positivlistene for tilsetning av henholdsvis vitaminer og mineraler til næringsmidler, unntatt kosttilskudd og visse «andre stoffer» til næringsmidler, inkludert kosttilskudd.

Vi har mottatt ni høringsuttalelser. Bare noen av kommentarene er knyttet til de konkrete endringene vi har foreslått i forskriften. De andre kommentarene gjelder andre forhold i vedlegg 1 og vedlegg 3.

Vår oppsummering og vurdering av høringsuttalelsene følger nedenfor. Der har vi gruppert uttalelsene etter tema, med høringsinstansenes innspill og våre vurderinger for hvert punkt.

Vi viser ellers til hver enkelt høringsuttalelse slik de er publisert i regelverksprosessen for denne saken, her: [Forslag til endringer i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler, publisert 03.03.2021.](#)

Følgende høringsinstanser har uttalt seg:

Saksnr.:	2021/30843		
	Høringsinstans	Merknad	Ingen merknad
1	Oatly AB	X	
2	Energy Drinks Europe	X	
3	Pro Cornea Spesiallinser AS	X	
4	Vitux	X	
5	UNESDA Soft Drinks Europe	X	
6	Orifarm (tidligere Takeda)	X	
7	Orkla Health AS	X	
8	NNN		X
9	Kappa Bioscience	X	

1. Kommentarer til forslaget om nye næringsmiddelkategorier for vegetabiliske alternativer til ulike fiske- og kjøttprodukter i Vedlegg 1

Høringsinstansenes syn

Oatly foreslår at vi, i de to nye foreslåtte næringsmiddelkategoriene, istedenfor å bruke begrepet «alternativer til», bruker mer nøytrale formuleringer som for eksempel «produkter av kjøtt og tilsvarende vegetabiliske produkter» istedenfor «produkter av kjøtt og vegetabiliske alternativer».

Oatly foreslår også tilsvarende endringer i allerede eksisterende næringsmiddelkategorier for vegetabiliske alternativer til ulike meieriprodukter.

Oatly mener at det å omtale vegetabiliske matvarer som et alternativ: «befester normen om at animalske matvarer er det normale og vegetabiliske matvarer er unntaket, noe som gir helt

feil signaler i vår tid der behovet for en omstilling til et mer plantebasert kosthold er nødvendig av så vel helsemessige- som miljømessige hensyn».

Vår vurdering

Vi er enig i at det er viktig å bruke riktige begreper i denne sammenheng. Vi har imidlertid behov for å vurdere nærmere hvilket begrep eller hvilken formulering som er mest korrekt i omtalen av slike vegetabiliske matvarer i navnet på de aktuelle næringsmiddelkategoriene i positivlistene i vedleggene 1 og 3 til forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

I første omgang fastsetter vi derfor endringene i navnene på de aktuelle næringsmiddelkategoriene, i samsvar med forslaget som vi sendte på høring.

Etter å ha vurdert dette nærmere, vil vi eventuelt senere komme tilbake med et forslag om endring av begrepsbruken om dette i navnet på alle de næringsmiddelkategoriene der dette er aktuelt i positivlistene i vedleggene 1 og 3 til forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

2. Ønsker om høyere tillatte mengder av ulike vitamin og mineraler i Vedlegg 1

Høringsinstansenes syn

Flere av høringsinstansene har uttalt seg om innholdet av ulike vitaminer og mineraler til ulike næringsmiddelkategorier. Felles for dem alle, er at de ønsker høyere tillatt mengde av et vitamin eller mineral i en gitt kategori, eller tilsetning av et vitamin eller mineral til en næringsmiddelkategori der det aktuelle vitaminet eller mineralet ikke allerede inngår.

Dette er:

Høringsinstans(er)	Næringsmiddelkategori(er)	Vitamin/mineral
Oatly	Vegetabiliske alternativer til ulike meieriprodukter	Jod Vitamin D
Energy Drinks Norway, UNESDA	Vannbaserte alkoholfrie drikkevarer med og uten kullsyre tilsatt koffein i en mengde over 15 mg/100 ml (Energidrikker)	Vitamin B6
KAPPA Bioscience AS	Fermenterte melkeprodukter, Vegetabiliske alternativer til fermenterte produkter, Vegetabiliske alternativer til ost, Vegetabiliske alternativer til posteie, Elektrolyttedrikker, Kullhydrat-elektrolyttedrikker, Barer ol.	Vitamin K2 Vitamin D (i noen av de nevnte kategoriene)

Alle høringsinstansene har lagt ved begrunnelse for sine innspill, basert på ulike studier og risikovurderinger.

Vår vurdering

Forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler er bygget opp med positivlister for tilsetning av henholdsvis vitaminer og mineraler (vedlegg 1) og visse andre stoffer (vedlegg 3). Positivlisten i vedlegg 1 innebærer at alle virksomheter som ønsker det, kan tilsette de vitaminene og mineralene som til enhver tid er oppført i denne positivlisten, til de aktuelle næringsmiddelkategoriene, i samsvar med de vilkårene som framgår der.

Dersom en virksomhet ønsker å tilsette en høyere mengde av et vitamin eller mineral, eller tilsette et vitamin eller mineral som allerede er oppført i positivlisten i vedlegg 1 til en ny

næringsmiddelkategori eller under andre vilkår, må virksomheten sende en melding til Mattilsynet, jf. § 4 i forskriften.

Innspillene fra høringsinstansene gjengitt i tabellen over, gjelder slike ønsker.

Som nevnt ovenfor, utvides positivlistene som hovedregel kun etter behandling av konkrete meldinger fra virksomheter som ønsker en aktuell ny tilsetning av et eller flere vitaminer eller mineraler til et konkret produkt.

Vi vurderer derfor ikke disse innspillene konkret i forbindelse med denne høringen. Vi henviser imidlertid til den muligheten enhver virksomhet har til å melde de aktuelle tilsetningene i tråd med bestemmelsene i om dette i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

3. Ønsker om endret aldersgrense for kosttilskudd tilsatt EPA og DHA i Vedlegg 3

Høringsinstansenes syn

Tre av høringsinstansene (Vitux™, ORIFARM og Orkla Health) har gitt kommentarer om vilkårene for tilsetning av EPA og DHA til næringsmiddelkategorien *kosttilskudd* i positivlisten i vedlegg 3 i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

Næringsmiddelkategorien *kosttilskudd* gjelder per i dag kun for produkter beregnet for voksne fra og med 18 år.

Alle de tre høringsinstansene ønsker en utvidelse av næringsmiddelkategorien, slik at EPA og DHA også kan tilsettes kosttilskudd beregnet på barn.

Vitux™ og Orkla henviser til den danske forskriften om tilsetning av visse andre stoffer til næringsmidler, og Orkla har også lagt ved begrunnelse for sine innspill, basert på ulike studier og risikovurderinger.

Vår vurdering

Blant de meldingene og søknadene Mattilsynet har mottatt etter forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler, inngår også meldinger og søknader om tilsetning av EPA og DHA i kosttilskudd til barn. I den sammenheng vurderer Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) de aktuelle tilsetningene. VKM skal etter planen publisere risikovurderingen høsten 2021. Deretter vil Mattilsynet behandle meldingene og søknadene, og ta stilling til om vi som følge av dette også vil endre vilkårene i den aktuelle næringsmiddelkategorien i positivlisten i vedlegg 3 i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler, slik at også kosttilskudd til barn kan tilsettes EPA og DHA.

Positivlisten i vedlegg 3 innebærer at alle virksomheter som ønsker det, kan tilsette de «andre stoffene» som til enhver tid er oppført i positivlisten, til de aktuelle næringsmiddelkategoriene, i samsvar med de vilkårene som framgår der.

Dersom en virksomhet ønsker å tilsette et nytt «annet stoff», en høyere mengde av et slikt «annet stoff», eller tilsette et «annet stoff» som allerede er oppført i positivlisten i vedlegg 3 til en ny næringsmiddelkategori eller under andre vilkår, må virksomheten sende en melding eller en søknad til Mattilsynet, jf. § 9 og § 10 i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

Positivlisten i vedlegg 3 utvides som hovedregel kun etter behandling av konkrete meldinger eller søknader fra virksomheter.

Vi vurderer derfor ikke disse innspillene konkret i forbindelse med denne høringen.

4. Spesifikt for enkelte høringsinstanser.

Pro Cornea Spesiallinser AS

Pro Cornea Spesiallinser AS sitt innspill gjelder et ønske om økte tillatte mengder vitamin C, vitamin E, sink og kobber pr. døgndose i kosttilskudd til voksne over 18 år. De viser blant annet til EFSA (European Food Safety Authority) sin rapport Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals fra 2006¹, og gjengir vedlegg 1 i kosttilskuddforskriften.

Vår vurdering

Innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd er regulert i kosttilskuddforskriften, og ikke i forskrift om vitamintilsetning mv. til næringsmidler.

Vi mener derfor at innspillet ikke er relevant i denne sammenheng, og tar det bare til orientering.

¹ https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/efsa_rep/blobserver_assets/ndatolerableuil.pdf